

โปรแกรมวิเคราะห์ทางสถิติและสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ สำหรับการทดสอบไคสแควร์กรณีที่มีคำตอบมากกว่า 1 คำตอบ

ภัทรพงษ์ พวงมาลี¹ สมสวัสดิ์ เตชะฤทธินันท์¹ สุกัญญา หมัดมุด¹
และ อุมาพร จันทร์²

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ฉลองกรุง ลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

รับเมื่อ 20 พฤษภาคม 2550 ตอบรับเมื่อ 28 เมษายน 2551

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการสร้างโปรแกรมวิเคราะห์การทดสอบไคสแควร์กรณีที่มีคำตอบมากกว่า 1 คำตอบ เมื่อต้องอย่างมีขนาดใหญ่ ที่ง่ายต่อการใช้งาน โดยอยู่ในรูปแบบโปรแกรมสำเร็จรูป ที่ให้ผู้ใช้เลือกเมนูต่างๆ ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยโปรแกรมวิเคราะห์ที่สร้างขึ้นได้ถูกทดสอบความถูกต้องแล้ว รวมทั้งสร้างเว็บไซต์สื่อการสอนในหัวข้อดังกล่าว ในรูปภาษาไทยและอยู่ในรูปแบบภาพเคลื่อนไหว ผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ตที่เว็บไซต์ www.tekenji.com/project ผลการประเมินประสิทธิภาพของสื่อการสอน พบว่าโดยการทดสอบสมมติฐานทางสถิติจากตัวอย่างนักศึกษาที่ใช้ 30 คน ผู้ใช้ได้คะแนนสูงขึ้นหลังจากใช้สื่อการสอนนี้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

¹ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิชาสถิติประยุกต์ คณะวิทยาศาสตร์

² รองศาสตราจารย์ ภาควิชาสถิติประยุกต์ คณะวิทยาศาสตร์

Statistical Computing Program and Web Based e-Learning on The Chi-square Test for Multiple Response Categorical Data

Phattarapong Poungmalee¹, Somsawat Tachapruninun¹,
Sukanya Matmut¹, and Umaporn Chantasorn²

King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang, Chalong Krung, Labkrabang, Bangkok 10520

Received 20 May 2007 ; accepted 28 April 2008

Abstract

The objective of this study is to create Statistical Computing Program on Chi-square test for Multiple Response Categorical Data in the case of large sample size which is easy to be useable. This is present on Menu Driven User Interface form. The accuracy of the program was also confirmed. In addition this study create the web based e-Learning with animation in Thai language on topic as mention at www.tekenji.com/project. The appraisal on this e-Learning by testing of statistical hypothesis from 30 sample students found that their score increase significantly after applying this website.

¹ Graduated Student, Department of Applied Statistics, Faculty of Science.

² Associate Professor, Department of Applied Statistics, Faculty of Science.

ข้อมูลข้างต้น เกษธกรเดลล์คนอาจจะระบุแหล่งของความรู้เกี่ยวกับโรคของสัตว์ได้มากกว่า 1 แหล่งความรู้ (เช่น จากแหล่ง A จะได้มาจากการถือที่ต้อง A หรือ A และ B หรือ A และ B และ C หรือ A และ D ฯลฯ คือ รวมความถี่จากการตอบที่มี A ในทุกรูปแบบ) สามารถสังเกตได้จากจำนวนการตอบรวมที่มีทั้งหมด 453 คำตอบจะมีมากกว่าจำนวนผู้ตอบที่มีทั้งหมด 262 คน

จากตัวอย่างข้างต้น จะไม่สามารถใช้การทดสอบแบบเพียร์สันไคลสแควร์ (Pearson Chi-Square test) ได้เนื่องจากกลุ่มอยู่ต่างๆ ไม่มีลักษณะเป็น Mutually exclusive รวมทั้งความถี่หรือคำตอบที่ได้ ไม่มีความเป็นอิสระกัน Agresti and Liu [1-2] ได้พัฒนาการทดสอบใหม่ขึ้นมาและเรียกว่า The test for Multiple Marginal Independence (MMI) โดยใช้หลักของการทดสอบแบบไคลสแควร์เบอร์มิวเทชัน (The Permutation Chi-square test) และการทดสอบแบบเบอร์มิวเทชัน (The Permutation test) [3] ซึ่งอาศัยการจัดลำดับที่ (Permutation) ของวิธีการที่เป็นไปได้ทั้งหมด เพื่อทำการแยกแข่งของสถิติทดสอบในการนี้ตัวอย่างเล็ก ต่อมา Bilder [4-8] ได้พัฒนาในกรณีตัวอย่างใหญ่

การวิเคราะห์แบบไคลสแควร์เพื่อทดสอบความเป็นเอกภาพของลักษณะ (Chi-Square Test for Homogeneity of Proportions) จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น อาจทำการคำนวณด้วยมือ หรือใช้งานจากโปรแกรมสำเร็จรูป Resampling Stats ซึ่งทั้ง 2 วิธีนี้มีความยุ่งยากในการคำนวณค่อนข้างมาก โดยที่โปรแกรมสำเร็จรูป Resampling Stats จำเป็นต้องใส่ชุดคำลั่งรับข้อมูลที่จะนำไปวิเคราะห์ และหากต้องการเปลี่ยนแปลง ข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์ จำเป็นต้องเขียนชุดคำลั่งใหม่ ทำให้ใช้งานได้ยาก จึงควรที่จะพัฒนาให้ง่ายต่อการใช้งานให้มากขึ้น

เนื่องจากการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการทดสอบไคลสแควร์กรณีที่มีคำตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ ยังไม่เป็นที่แพร่หลายในรูปภาษาไทย ประกอบกับแหล่งอ้างอิงที่มีหัวข้อเหล่านี้ยังมีอยู่น้อยมาก ทำให้ยากต่อการเรียนรู้และทำความเข้าใจ อีกทั้งโปรแกรมสำเร็จรูปทั่วไป เช่น SPSS, MINITAB ยังไม่สามารถทำการวิเคราะห์ได้ ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญในการสร้างโปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อวิเคราะห์วิธีดังกล่าวให้อยู่ในรูปที่ใช้ง่ายรวมทั้งทำการผลิตสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์สำหรับในรูปที่ใช้ง่ายรวมทั้งทำการผลิตสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์สำหรับการทดสอบไคลสแควร์กรณีที่มีคำ

ที่เป็นภาษาไทย ซึ่งจะเป็นสื่อที่นักศึกษาและบุคคลทั่วไปสามารถศึกษาและค้นคว้าด้วยตัวเองได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

2. ขอบเขตการศึกษา

สร้างโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการทดสอบไคลสแควร์ในกรณีที่มีคำตอบมากกว่า 1 คำตอบ โดยที่ตัวอย่างมีขนาดใหญ่และมีเพียงตัวแปรเดียวที่สามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบจากคำตอบไม่เกิน 5 คำตอบและตัวแปรที่ตอบได้เพียงคำตอบเดียวจะมีจำนวนกลุ่มสูงสุดไม่เกิน 5 กลุ่มนั่นคือตารางการจัดที่ใช้จะมีลักษณะไม่เกิน 5x5

3. วิธีการดำเนินงาน

การวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 การออกแบบส่วนการใช้งาน

ในส่วนนี้มี 4 ลำดับขั้นตอนคือ การกำหนดจำนวนกลุ่มอยู่ของตัวแปรทางแตนอนและแควตั้ง โดยมีค่าสูงสุดคือ 5 การบันทึกข้อมูลเพื่อนำไปวิเคราะห์ โดยผู้ใช้สามารถนำผลการบันทึกข้อมูลจากโปรแกรม SPSS มาใช้รวมทั้งสามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงในกรณีที่บันทึกผิดลำดับตัวไปคือ การวิเคราะห์ด้วยการทดสอบไคลสแควร์ และลำดับสุดท้ายคือการนำเสนอผลการวิเคราะห์ ซึ่งจะแสดงค่าสถิติไคลสแควร์ ค่าพี (P-value)

3.2 การเขียนโปรแกรมวิเคราะห์การทดสอบ

ไคลสแควร์กรณีที่มีคำตอบมากกว่า 1 คำตอบ

โปรแกรมที่ใช้เขียนเพื่อวิเคราะห์การทดสอบไคลสแควร์กรณีที่มีคำตอบมากกว่า 1 คำตอบ และการวิเคราะห์ด้วยการทดสอบไคลสแควร์ คือ MS Visual Basic 6.0 โดยจะนำเสนอขั้นตอนวิธี (Algorithm) บางส่วนในภาคผนวก

3.3 การจัดทำสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์สำหรับ

การทดสอบไคลสแควร์กรณีที่มีคำตอบมากกว่า 1 คำตอบ

โปรแกรมที่ใช้ในการจัดทำสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์สำหรับการทดสอบไคลสแควร์กรณีที่มีคำ

ตอบมากกว่า 1 คำตอบ คือ Macromedia Dreamweaver MX 2004 ซึ่งมี URL คือ www.tekenji.com/project เนื้อหาในสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์จะประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้ การทดสอบໄโคสแเคร์กรณีที่มีคำตอบมากกว่า 1 คำตอบ การทดสอบเบอร์มิวเทชั่น และการทดสอบแบบໄโคสแเคร์เบอร์มิวเทชั่น

นอกจากส่วนของเนื้อหาแล้วจะมีส่วนของโปรแกรมวิเคราะห์สำหรับการทดสอบໄโคสแเคร์กรณีที่มีคำตอบมากกว่า 1 คำตอบพร้อมกับคู่มือการใช้โปรแกรม ซึ่งผู้ใช้สามารถดาวน์โหลดไปใช้ในการทดสอบได้อีกด้วย

3.4 การประเมินประสิทธิภาพของสื่อการสอน

อิเล็กทรอนิกส์

ได้จัดทำข้อสอบอันดับเกี่ยวกับการทดสอบໄโคสแเคร์จำนวน 12 ข้อ คะแนนเต็ม 12 คะแนน และใช้ตัวอย่างนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ในปีการศึกษา 2551 ภาควิชาสถิติประยุกต์ สรจ. จำนวน 30 คน จากรายวิชาล้ม Mana (ซึ่งนักศึกษาทุกคนได้ผ่านการเรียนวิชาสถิติที่ไม่ใช้พารามิเตอร์ที่มีหัวข้อเกี่ยวกับการทดสอบໄโคสแเคร์มาแล้วในภาคเรียนที่ 2 ของชั้นปีที่ 3) โดยผู้วิจัยจะจัดให้มีการบรรยายเกี่ยวกับการทดสอบໄโคสแเคร์กรณีที่มีคำตอบมากกว่า 1 คำตอบ และทดสอบความเข้าใจของนักศึกษา และวัดคุณภาพของแบบประเมินด้วยอำนาจจำแนกของรายข้อโดยใช้วิธีทดสอบค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ คือ เมื่อนำแบบประเมินค่าไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างแล้วตรวจ

ให้คะแนน เรียงระดับจากมากไปน้อย คัดเลือกผู้ได้คะแนนสูงสุดและรองลงมาเรื่อยๆ 25 ให้เป็นกลุ่มสูง และให้ผู้ได้คะแนนต่ำสุดและรองขึ้นไปเรื่อยๆ 25 เป็น กลุ่มต่ำ จากนั้นหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และความแปรปรวน (S^2) ของคะแนนในแต่ละกลุ่ม แล้วใช้การทดสอบแบบ t พบร่ว่าจาก 12 ข้อ มี 7 ข้อ ที่ผลการทดสอบ t มีนัยสำคัญ ซึ่งหมายความว่า 7 ข้อเหล่านี้มีอำนาจจำแนกได้ จึงจะใช้แบบทดสอบเพียง 7 ข้อนี้ เพื่อประเมินความรู้ก่อนและหลังใช้สื่อการสอนนี้ต่อไป โดยนักศึกษากลุ่มเดิมประเมินอีกครั้งจากสื่อการสอนที่สร้างขึ้นนี้ และวัดผลจากข้อสอบอัตนัยชุดเดิมอีกครั้ง

3.5 การวัดความถูกต้องของโปรแกรมการวิเคราะห์

โดยจะทำการเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์จากโปรแกรมที่สร้างขึ้นกับผลการวิเคราะห์ของตำราในหัวข้อดังกล่าว

4. ผลการศึกษา

ได้ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1 ส่วนประกอบของเว็บไซต์สื่อการสอนเรื่อง การทดสอบໄโคสแเคร์กรณีที่มีคำตอบมากกว่า 1 คำตอบ

ในการเข้าสู่เว็บไซต์สื่อการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จะต้องพิมพ์ URL ของเว็บไซต์ คือ <http://www.tekenji.com/project> จะได้รายละเอียดดังนี้

4.1.1 ส่วนของหน้าแรก

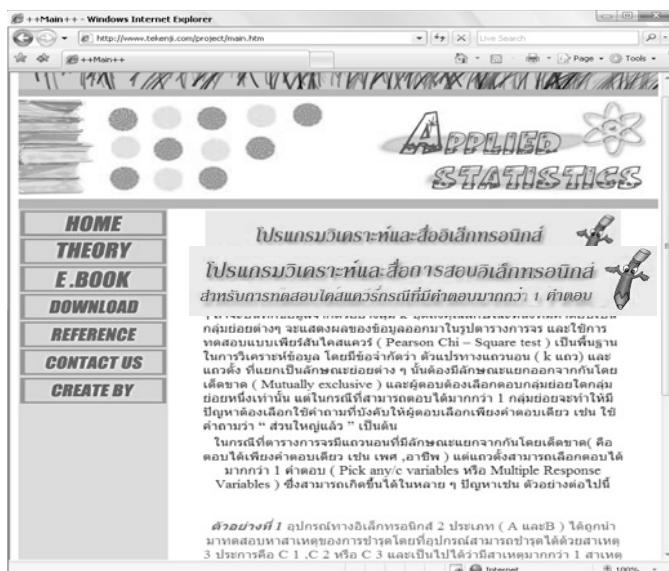

รูปที่ 1 หน้าโฮมเพจหรือหน้าแรก

รูปที่ 1 แสดงหน้าแรกของเว็บไซต์ล็อกอินและการสอนเรื่อง การทดลองปีคิสแคร์กรณีที่มีคำตอบมากกว่า 1 คำตอบ

โดยที่ผู้ใช้งานสามารถเข้าสู่หน้าหลักโดยคลิกที่ “เข้าสู่เว็บไซต์” จะปรากฏหน้าต่างดังนี้

4.1.2 ส่วนของหน้าหลัก

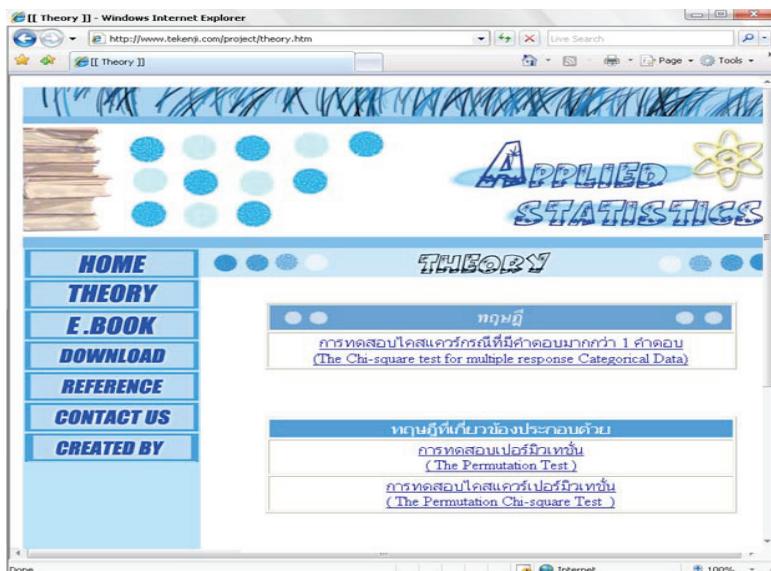
รูปที่ 2 หน้าหลักของเว็บไซต์

รูปที่ 2 แสดงหน้าหลักของเว็บไซต์ลี่ของการสอนเรื่อง การทดสอบไคลสแควร์กรณีที่มีคำตอบมากกว่า 1 คำตอบ หน้าต่างนี้สามารถเชื่อมโยงไปยังหน้าต่างอื่นๆ ดังนี้

- เมื่อคลิกที่ “HOME” จะเข้าสู่หน้าหลัก
- เมื่อคลิกที่ “THEORY” จะเข้าสู่หน้าทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
- เมื่อคลิกที่ “E.BOOK” จะเข้าสู่หน้า e-book เรื่อง การทดสอบไคลสแควร์กรณีที่มีคำตอบมากกว่า 1 คำตอบ

- เมื่อคลิกที่ “DOWNLOAD” จะเข้าสู่หน้าดาวน์โหลดโปรแกรมและคู่มือการใช้โปรแกรม
- เมื่อคลิกที่ “REFERENCE” จะเข้าสู่หน้าของเอกสาร อ้างอิง
- เมื่อคลิกที่ “CONTACT US” จะเข้าสู่หน้าการติดต่อ กับผู้จัดทำ
- เมื่อคลิกที่ “CREATED BY” จะเข้าสู่หน้ารายละเอียดของผู้จัดทำ

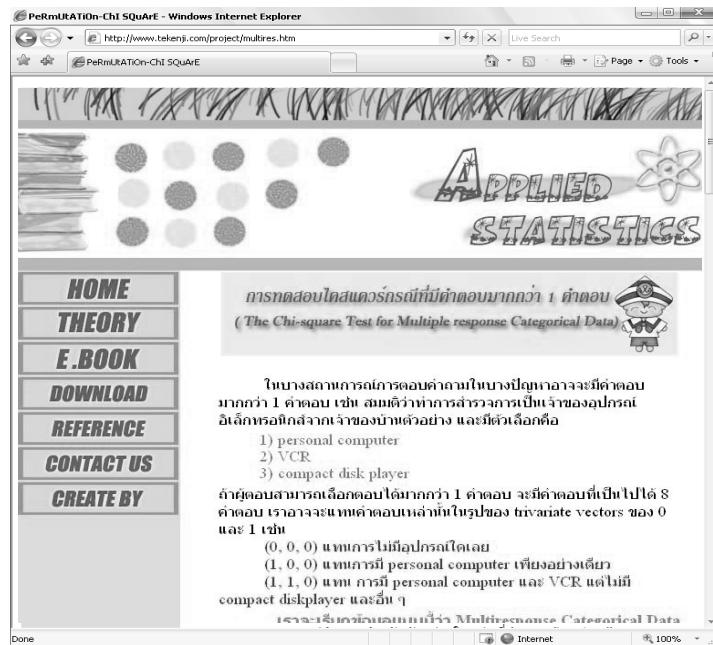
4.1.3 ส่วนของหน้าทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

รูปที่ 3 หน้าทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

รูปที่ 3 แสดงหน้าทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการทดสอบ ไคลสแควร์กรณีที่มีคำตอบมากกว่า 1 คำตอบ โดยมีทั้งหมด 3 ทฤษฎี ได้แก่ การทดสอบไคลสแควร์กรณีที่มีคำตอบมากกว่า 1 คำตอบ การทดสอบเบอร์มิว่าทัน และการทดสอบ

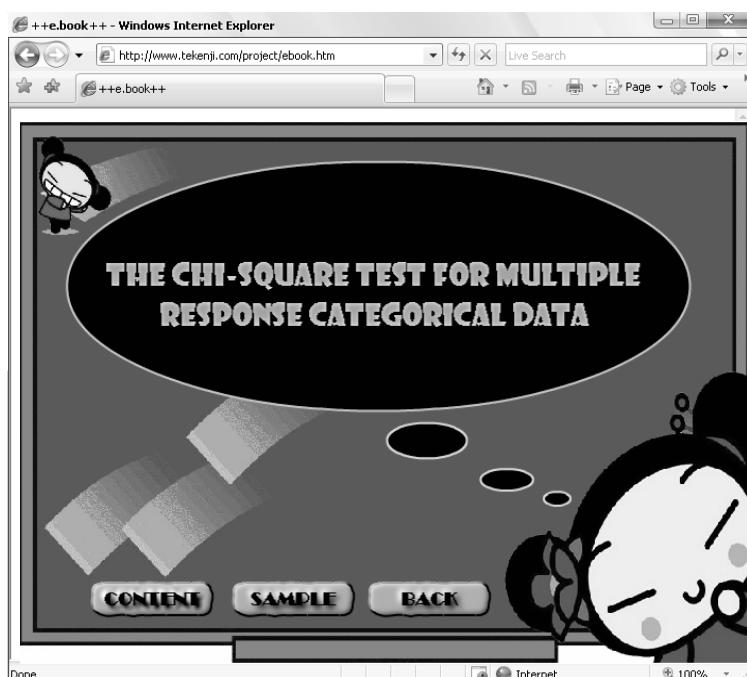
แบบไคลสแควร์เบอร์มิว่าทัน ตามลำดับ เช่น จะได้หน้า ของทฤษฎีการทดสอบไคลสแควร์กรณีที่มีคำตอบมากกว่า 1 คำตอบ ดังนี้

รูปที่ 4 หน้าทบทวนการทดสอบไคลสแควร์กรณีที่มีคำตอบมากกว่า 1 คำตอน

รูปที่ 4 แสดงหน้าทบทวนการทดสอบไคลสแควร์กรณีที่มี ตัวอย่างการคำนวณ
คำตอบมากกว่า 1 คำตอน โดยแสดงทั้งส่วนเนื้อหา และ

4.1.4 ส่วนของ e - book

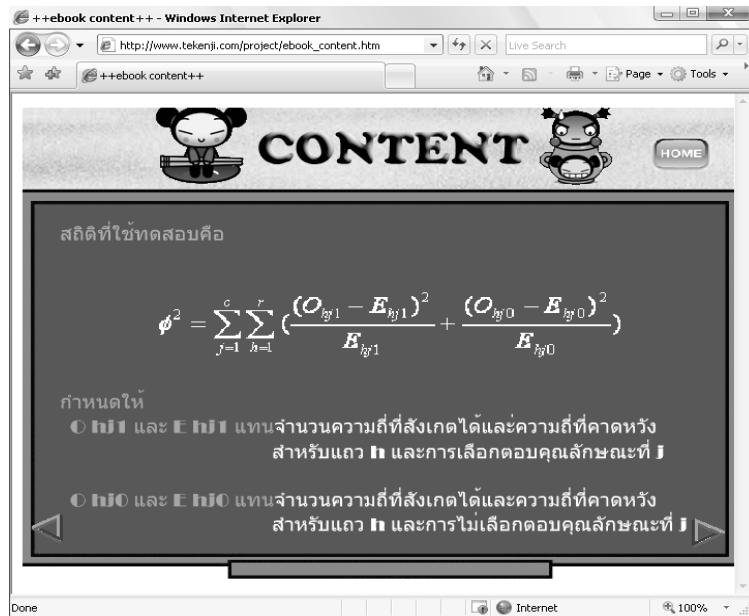

รูปที่ 5 หน้าหลักของ e-book

รูปที่ 5 แสดงหน้า e-book เรื่องการทดสอบค่าความถี่ที่มีคำตอบมากกว่า 1 คำตอบโดยจะแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ e-book ในส่วนของเนื้อหา และ e-book ใน

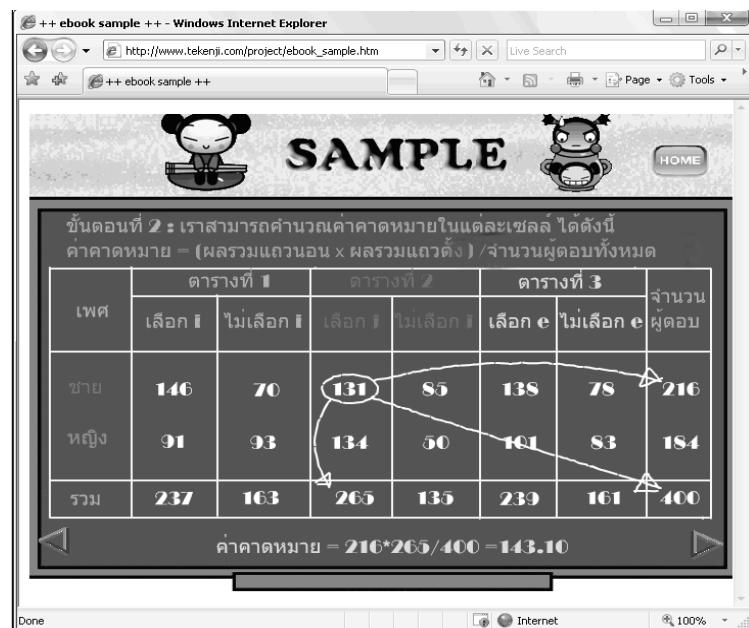
ส่วนของตัวอย่างการคำนวณดังรูปต่อไปนี้

- เมื่อคลิกที่ “CONTENT” จะปรากฏหน้า e-book ในส่วนของเนื้อหา ดังรูปที่ 6

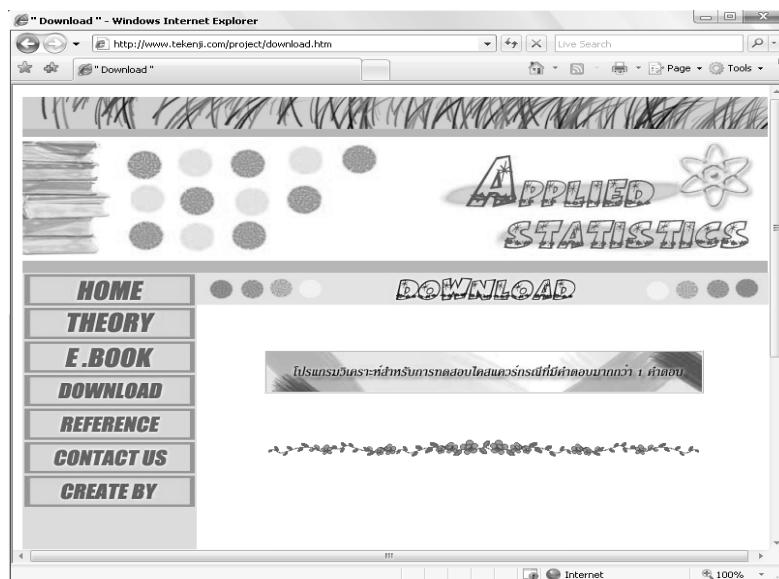
รูปที่ 6 หน้า e-book ในส่วนของเนื้อหา

- เมื่อคลิกที่ “SAMPLE” จะปรากฏหน้า e-book ในส่วนของตัวอย่างการคำนวณ

รูปที่ 7 หน้า e-book ในส่วนของตัวอย่างการคำนวณ

4.1.5 ส่วนของการดาวน์โหลดโปรแกรมและคู่มือการใช้โปรแกรม

รูปที่ 8 หน้าดาวน์โหลดโปรแกรมและคู่มือการใช้โปรแกรม

รูปที่ 8 แสดงหน้าดาวน์โหลดโปรแกรมและคู่มือการใช้โปรแกรมเรื่องการทดสอบโคสแควร์กรณีที่มีคำตอบมากกว่า 1 คำตอบ โดยสามารถคลิกที่ “โปรแกรมวิเคราะห์สำหรับการทดสอบโคสแควร์กรณีที่มีคำตอบมากกว่า 1 คำตอบ” เพื่อทำการดาวน์โหลด

4.2 ส่วนประกอบของโปรแกรมวิเคราะห์การทดสอบโคสแควร์กรณีที่มีคำตอบมากกว่า 1 คำตอบ

รูปที่ 9 หน้าต่างหลักของโปรแกรมวิเคราะห์

รูปที่ 9 แสดงหน้าต่างหลักของโปรแกรมวิเคราะห์สำหรับการทดสอบโคสแควร์กรณีที่มีคำตอบมากกว่า 1 คำตอบ และการทดสอบเพียร์สันโคสแควร์ โดยที่ผู้ใช้สามารถเลือกวิธีการทดสอบได้ทั้ง 2 วิธี

ถ้าต้องการทำการทดสอบโคสแควร์กรณีที่มีคำตอบมากกว่า 1 คำตอบ (มีเพียงตัวแปรเดียวที่สามารถตอบได้

มากกว่า 1 คำตอบ) โดยโปรแกรมนี้จะให้แวนอนคือจำนวนกลุ่มของตัวแปรซึ่งผู้ตอบเลือกได้เพียงกลุ่มเดียว (เช่น เพศ, อายุ, การศึกษา) ส่วนแवตั้งจะหมายถึงค่าตัวแปรที่ผู้ตอบสามารถเลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ) ทำได้โดยการคลิกปุ่ม “การทำการทดสอบโคสแควร์กรณีที่มีคำตอบมากกว่า 1 คำตอบ” จะปรากฏหน้าต่างดังนี้

รูปที่ 10 หน้าต่างการรับจำนวนกลุ่ม (ແແວນອນ) และจำนวนคำตอบ (ແແວຕັ້ງທີ່ລັກຂະນະຍ່ອຍທີ່ສາມາດຄົດຕອບໄດ້มากກວ່າ 1 คำตอบ) ในการทดสอบโคสแควร์กรณีที่มีคำตอบมากกว่า 1 คำตอบ

รูปที่ 10 แสดงหน้าต่างการรับจำนวนกลุ่มและจำนวนคำตอบที่สามารถตอบໄດ້มากกว่า 1 คำตอบ ในการทดสอบโคสแควร์กรณีที่มีคำตอบมากกว่า 1 คำตอบ ซึ่งผู้ใช้สามารถกรอกจำนวนกลุ่มและจำนวนคำตอบที่สามารถตอบໄດ້มากกว่า 1 คำตอบ โดยโปรแกรมนี้จะจำกัดจำนวนกลุ่มและคำตอบ (ที่สามารถตอบໄດ້มากกว่า 1 คำตอบ) ไว้สูงสุดที่จำนวน 5 กลุ่ม และ 5 คำตอบ เมื่อผู้ใช้กรอกจำนวนที่ต้องการแล้วให้ผู้ใช้คลิกปุ่ม

จะปรากฏหน้าต่างการบันทึกข้อมูลเพื่อการทดสอบโคสแควร์กรณีที่มีคำตอบมากกว่า 1 คำตอบ แต่ถ้าผู้ใช้ต้องการเปลี่ยนแปลงข้อมูลที่กรอกไป ผู้ใช้สามารถลบได้ทั้งหมด เพื่อกรอกจำนวนที่ต้องการใหม่ โดยการคลิกปุ่ม

สมมติว่าได้เลือกตอบว่ามี 3 กลุ่ม (ແແວນອນ) และตัวแปรทางແແວຕັ້ງ 3 ລັກຂະນະຍ່ອຍ จะได้ตารางເພື່ອບັນທຶກข้อมูล ดังนี้

รูปที่ 11 หน้าต่างการรับจำนวนกลุ่ม (ແຄນອນ) และจำนวนคำตอบ (ແກຕັ້ງທີ່ລັກຂະນະຍ່ອຍທີ່ສາມາດຕອບໄດ້มากກວ່າ 1 คำตอบ) ในการทดสอบໂຄສແຄວັງຮຽນທີ່ມີຄຳຕອບมากກວ່າ 1 คำตอบ

รูปที่ 11 แสดงหน้าต่างบันทึกข้อมูลเพื่อการทดสอบໂຄສແຄວັງທີ່ມີຄຳຕອບมากກວ່າ 1 คำตอบທີ່ໄດ້ຈາກການປັບປຸງລັກຂະນະຍ່ອຍທີ່ສາມາດຕອບໄດ້มากກວ່າ 1 คำตอบ 3 กลຸມ ແລະ คำตอบ (ລັກຂະນະຍ່ອຍທີ່ສາມາດຕອບໄດ້มากກວ່າ 1 คำตอบ) 3 กลຸມ ທີ່ມີຄຳຕອບ 3*3 ໃຫ້ຜູ້ໃຊ້ ເພື່ອຈະໄດ້ບັນທຶກຄວາມຄື

ໃນເໜີຣັດຕ່າງໆ ໃນລຳດັບັດໄປ

ການບັນທຶກຂໍ້ອໍເແຄນອນແລະລັກຂະນະຍ່ອຍທີ່ສາມາດຕອບໄດ້มากກວ່າ 1 คำตอบ ຜູ້ໃຊ້ສາມາດພິມພົບຂໍ້ອໍແລະຄ່າຂອງຕັ້ງແປຣທັ້ງ 2 ໃນດອນຕັ້ນຂອງຮູບທີ່ 11

รูปที่ 12 การบັນທຶກຂໍ້ອໍອົງກລຸມ (ແຄນອນ) ແລະ จำนวนคำตอบ (จำนวนລັກຂະນະຍ່ອຍທີ່ສາມາດຕອບໄດ້มากກວ່າ 1 คำตอบ) ในการทดสอบໂຄສແຄວັງຮຽນທີ່ມີຄຳຕອບมากກວ່າ 1 คำตอบ

เมื่อຜູ້ໃຊ້ການອົງກລຸມແລະ คำตอบດังຮູບທີ່ 12 ເຮັດວຽກ ແລ້ວໃຫ້ຄົກລົງປຸ່ມ ຈຶ່ງຈະສາມາດເຂົ້າໄປໃຫ້ງານໃນລ່າວ່າຂອງການບັນທຶກຄ່າຄວາມຄືຂອງຂໍ້ອໍາມູນໄດ້ ແຕ່ຕ້າງຜູ້ໃຊ້ຕ້ອງການເປັ້ນປົກການແປ່ງປົງຂໍ້ອໍາມູນທີ່ການອົງກລຸມໄປ ຜູ້ໃຊ້ສາມາດລົບຂໍ້ອໍາມູນທີ່ກັ່ງໜົດແລ້ວການອົງກລຸມໄຫມໂດຍໃຫ້ຄົກລົງປຸ່ມ [Clear]

ເມື່ອຜູ້ໃຊ້ຄົກລົງປຸ່ມ ແລ້ວຕ້ອງການແກ້ໄຂຂໍ້ອໍາມູນໃນສ່ວນໜີ້ອົງກລຸມ ຜູ້ໃຊ້ສາມາດຄົກລົງປຸ່ມ [แก้ไขข้อมูล] ເພື່ອແກ້ໄຂຂໍ້ອໍາມູນໃນສ່ວນນີ້ໄດ້ ສ່ວນການບັນທຶກຄ່າຄວາມຄືຂອງຂໍ້ອໍາມູນຈະໃຫ້ ໂປຣແກຣມ SPSS ຂ່າວຍໃນການຄໍາວັນຄ່າຄວາມຄືຂອງແຕ່ລະກຸມຍ່ອຍເພື່ອນຳຂໍ້ອໍາມູນທີ່ໄດ້ໄປບັນທຶກໃນໂປຣແກຣມວິເຄຣະໜ້າ

ตัวอย่าง สมมติว่าได้คำตอบจากกลุ่มย่อย 3 กลุ่มที่สามารถตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ ดังนี้

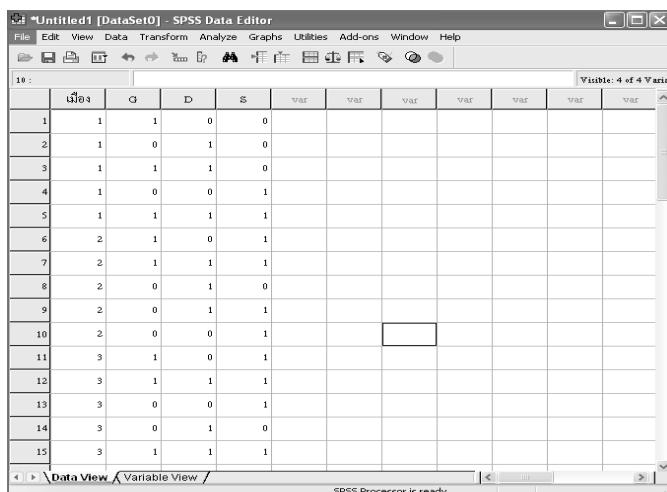
เมือง	G	D	S	G,D	G,S	D,S	G,D,S	รวม
1	5	10	6	3	2	6	1	33
2	13	7	3	8	4	3	2	40
3	5	13	10	2	3	9	2	44
รวม	23	30	19	13	9	18	5	117

ตัวอย่างนี้จะมี 3 แвенอน (กลุ่ม) และ 3 คำตอบ (ที่สามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ) ดังนั้นตารางที่จะนำไปวิเคราะห์จะอยู่ในรูป 3×3

เมื่อ G,D,S หมายถึง คำตอบที่ผู้เลือกตอบทั้ง G และ

D และ S

G,D หมายถึง คำตอบที่ผู้เลือกตอบทั้ง G และ D เป็นต้น จากตัวอย่างดังกล่าวสามารถนำบันทึกข้อมูลในโปรแกรม SPSS ได้ดังนี้

รูปที่ 13 หน้าต่างแสดงการบันทึกข้อมูลในโปรแกรม SPSS

จากรูปที่ 13 เมื่อใช้คำสั่ง Analyze / Multiple response/crosstabs ในโปรแกรม SPSS จะปรากฏผลสรุป ดังตารางนี้

เมือง	G	D	S	จำนวนผู้ตอบ
1	11	20	15	33
2	27	20	12	40
3	12	26	24	44
รวม	50	66	51	117

ผู้ใช้จะต้องนำข้อมูลที่ได้จากตารางนี้ไปบันทึกในโปรแกรมในส่วนการบันทึกค่าความถี่

[ตารางข้อมูล]			จำนวนค่าตอบ ทั้งหมด	จำนวนผู้ตอบ ทั้งหมด	
SHOP CITY	G	D	S		
1	[11]	[20]	[15]		[33]
2	[27]	[20]	[12]		[40]
3	[12]	[26]	[24]		[64]
TOT					

รูปที่ 14 การบันทึกค่าความถี่ในการทดสอบไคลสแควร์กรณีที่มีคำตอบมากกว่า 1 คำตอบ

เมื่อผู้ใช้กรอกค่าความถี่เรียบร้อยแล้วให้คลิกปุ่ม

เพื่อทำการคำนวณตาราง ซึ่งจะปรากฏ

[คำนวณตาราง]

หน้าต่างดังนี้

สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang

[Input]	ค่าตอบ (จำนวน)	ค่าตอบที่ 1	ค่าตอบที่ 2	ค่าตอบที่ 3	[Max]	[Clear]	[AllClear]
จำนวน (Responses)	จำนวนที่ 1	จำนวนที่ 2	จำนวนที่ 3				
[PDT]	[]	[]	[]				

[ตารางข้อมูล]			จำนวนค่าตอบ ทั้งหมด	จำนวนผู้ตอบ ทั้งหมด		
SHOP CITY	G	D	S			
1	[5]	[10]	[5]		[46]	[33]
2	[10]	[10]	[5]		[59]	[40]
3	[5]	[10]	[5]		[62]	[64]
TOT	50	66	51		167	117

[คำนวณตาราง] [ผลลัพธ์] [คำนวณตัวอย่าง] [ห้องเรียน]

รูปที่ 15 หน้าต่างแสดงการคำนวณตารางของข้อมูลสำหรับ

การทดสอบไคลสแควร์กรณีที่มีคำตอบมากกว่า 1 คำตอบ

เมื่อผู้ใช้ตรวจสอบความถูกต้องในการบันทึกข้อมูล
ทั้งหมดแล้ว ให้คลิกปุ่ม เพื่อทำการทดสอบ

[คำนวณผลลัพธ์]

ไคลสแควร์กรณีที่มีคำตอบมากกว่า 1 คำตอบ ซึ่งจะแสดง
หน้าต่างผลการทดสอบไคลสแควร์กรณีที่มีคำตอบมากกว่า

1 คำตอบ แต่ถ้าผู้ใช้ต้องการเปลี่ยนแปลงข้อมูลในตาราง
ผู้ใช้สามารถลบข้อมูลออกจากการทั้งหมด เพื่อกรอก
ข้อมูลใหม่ โดยการคลิกปุ่ม จากหน้า
ต่างหลักของโปรแกรมวิเคราะห์ ผลการวิเคราะห์จะ
ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

รูปที่ 16 หน้าต่างแสดงผลการทดสอบไคลสแควร์กรณีที่มีคำตอบมากกว่า 1 คำตอบ

รูปที่ 16 แสดงผลการทดสอบไคลสแควร์กรณีที่มีคำตอบมากกว่า 1 คำตอบ โดยที่ผลการคำนวนจะอยู่ในรูปแบบตาราง ซึ่งจะแสดงรายละเอียดทั้งหมดตั้งแต่ค่า O_{ij} , E_{ij} , ค่าไคลสแควร์แต่ละตาราง, ค่าไคลสแควร์, ค่า degree of freedom และ ค่า p-value

4.3 การประเมินประสิทธิภาพของสื่อการสอน อิเล็กทรอนิกส์

ตัวอย่าง คะแนนก่อนและหลังจากการใช้สื่อการสอน

	ค่าเฉลี่ย	ขนาดตัวอย่าง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	สถิติทดสอบ T
ก่อนใช้สื่อฯ	1.70	30	1.41	3.97
หลังใช้สื่อฯ	4.27	30	1.74	

เมื่อใช้สถิติทดสอบ Wilcoxon Signed Rank : T (แบบประมาณด้วยการแจกแจงปกติ) เนื่องจากข้อกำหนดเบื้องต้นเกี่ยวกับการแจกแจงปกติของคะแนนก่อนและหลังไม่เป็นจริงสำหรับ Paired T - Test พนว่าเมื่อใช้การทดสอบทางเดียว (H_1 : คะแนนหลังใช้สื่อฯ > คะแนนก่อนใช้สื่อฯ) พนว่ามีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งกรณีที่กำหนด $\alpha = 0.05$ และ 0.10 จึงสามารถสรุปได้ว่าสื่อการสอนมีผลต่อการเข้าใจของนักศึกษามากขึ้น

ได้ผลการประเมินจากตัวอย่างนักศึกษา 30 คน (จากนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2551 ในรายวิชาสัมมนาชี้งทุกคนผ่านการเรียนการทดสอบไคลสแควร์ (Peasson's χ^2 -test) มาแล้วในภาคเรียนที่ 2 ชั้นปีที่ 3) ก่อนและหลังใช้สื่อการสอนนี้ หลังจากที่วัดคุณภาพแบบประเมินด้วยอำนาจจำแนกรายข้อ ซึ่งพบว่ามี 7 ข้อที่มีอำนาจจำแนกตั้งกล่าวโดยละเอียดในหัวข้อ 3.4 แล้ว

4.4 การวัดความถูกต้องของโปรแกรมวิเคราะห์การทดสอบไคลสแควร์กรณีที่มีคำตอบมากกว่า 1 คำตอบ

สำหรับความถูกต้องของโปรแกรมวิเคราะห์ที่สร้างขึ้น ผู้จัดทำได้ทดสอบผลลัพธ์ที่ได้จากโปรแกรมวิเคราะห์เบริยบเทียบกับตัวอย่างในตำราภาษาอังกฤษ และการคำนวนด้วยมือในหลายๆ ตัวอย่างที่สามารถจะหาได้จากหัวข้อนี้ (ยังมีข้อจำกัดเกี่ยวกับการใช้การทดสอบนี้เนื่อง

จากเป็นเรื่องใหม่ที่ยังไม่แพร่หลายมากนัก) พบร่วมกัน รวมทั้งได้แสดงขั้นตอนการคำนวนโดยละเอียด และเทียบกับผลจากโปรแกรมใน Module - Theory จากหน้าแรกของเว็บไซต์ และในคู่มือการใช้โปรแกรมวิเคราะห์การทดสอบโคลัมเบีย กรณีที่มีคำตอบมากกว่า 1 คำตอบ จากหน้า Download ของเว็บไซต์

5. สรุปผลการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการสร้างโปรแกรมวิเคราะห์และสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการทดสอบโคลัมเบีย กรณีที่มีคำตอบมากกว่า 1 คำตอบ ผ่านระบบเครือข่ายอินเตอร์เน็ตที่เว็บไซต์ www.tekenji.com/project โดยคณบัญชีจัดทำเชื่อมั่นว่าผู้ใช้สื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์จะได้รับความรู้ความเข้าใจ และหากนำโปรแกรมสำหรับการทดสอบนี้ไปใช้จะได้รับความสะดวกในการวิเคราะห์ รวมทั้งผลการทดสอบจากการใช้โปรแกรมดังกล่าวมีความน่าเชื่อถือ

จากการประเมินประสิทธิภาพของสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ พบร่วมกัน 30 คน ได้คะแนนจากทำข้อสอบหลังจากใช้สื่อการสอนนี้ สูงขึ้นกว่าคะแนนที่ได้ก่อนการใช้สื่อการสอนนี้ ด้วยค่าผลต่างเฉลี่ย = 3.57 คะแนน เมื่อทดสอบด้วยสมมติฐานทางเดียว (คะแนนหลัง > คะแนนก่อน) ด้วยสถิติทดสอบ Wilcoxon Signed Rank พบร่วมกันนัยสำคัญที่ระดับ $\alpha = 0.05$ และ 0.10 นั่นคือ สื่อการสอนนี้ช่วยทำให้คะแนนทดสอบของผู้ใช้สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สำหรับความถูกต้องของโปรแกรมวิเคราะห์ที่สร้างขึ้น ผู้จัดทำได้ทดสอบผลลัพธ์ที่ได้จากโปรแกรมวิเคราะห์เบรี่ยนเทียบกับตัวอย่างในตำราภาษาอังกฤษจำนวนหนึ่ง พบร่วมกันที่ได้จากโปรแกรมวิเคราะห์ถูกต้องตรงกับตำรา

6. ข้อเสนอแนะ

จากโปรแกรมวิเคราะห์และสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ สำหรับการทดสอบโคลัมเบีย กรณีที่มีคำตอบมากกว่า 1 คำตอบที่คณบัญชีจัดทำได้จัดทำขึ้นนั้น ยังสามารถนำไปพัฒนาได้อีกในหลายประเด็น คณบัญชีจัดทำจึงขอเสนอแนะข้อคิดเห็นสำหรับผู้ที่สนใจจะนำไปพัฒนาต่อดังนี้

1. ในส่วนของโปรแกรมวิเคราะห์สำหรับการทดสอบโคลัมเบียกรณีที่มีคำตอบมากกว่า 1 คำตอบ ผู้ที่สนใจสามารถเพิ่มขอบเขตการศึกษาที่ใช้ในการวิเคราะห์ที่ได้ เช่นกรณีที่ต้องมีขนาดเล็ก ซึ่งจะเป็นประโยชน์มากยิ่งขึ้น

2. ในส่วนของเนื้อหาของการทดสอบโคลัมเบียกรณีที่มีคำตอบมากกว่า 1 คำตอบ ที่นำเสนอในลักษณะนี้จะเป็นกรณีที่มีคำตอบมากกว่า 1 คำตอบในตัวแปรเดียว (เช่นทางเดียวตั้ง) ยังไม่รวมถึงกรณีที่ตัวแปรเดียว 2 (ทางแควรอนและแควรัง) สามารถเลือกคำตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ ดังนั้น ผู้ที่สนใจสามารถนำเนื้อหาของทดสอบโคลัมเบียในกรณีที่มีคำตอบมากกว่า 1 คำตอบในทุกๆ กรณีมาพัฒนาต่อไปคือ การทดสอบโคลัมเบียในกรณีที่มีคำตอบมากกว่า 1 คำตอบ ทั้งแควรอนและแควรัง เป็นต้น

3. ถ้าได้ผลสรุปว่าปฏิเสธสมมติฐานหลักแล้ว การวิเคราะห์ต่อไปถึงความแตกต่างของค่าลัดส่วนว่าเกิดขึ้นที่ใดหรือระหว่างกลุ่มใดก็จะเป็นประโยชน์ยิ่งขึ้น ซึ่งสามารถวิเคราะห์ด้วยการเบรี่ยบที่ยึดเชิงช้อนจากการ ผู้สนใจอาจทำโปรแกรมวิเคราะห์ที่ในส่วนนี้ต่อไป

7. เอกสารอ้างอิง

- Agresti, A. and Liu, I., 2003, "Strategies for Modeling a Categorical Variable Allowing Multiple Category Choices", *Sociology Method Research*, Vol. 29, pp. 403-434.
- Agresti, A. and Liu, I-Ming, 1999, "Modeling a Categorical Variable Allowing Arbitrarily Many Category Choices", *Biometric*, Vol. 55, pp. 936-943.
- Higgins, J.J., 2004, *Introduction to Modern Nonparametric Statistic* Thomson Brooks/Cole.
- Bilder, C.R. and T.M. Loughin, 2002, "Testing for Conditional Multiple Marginal Independence", *Biometrics*, Vol. 58, pp. 200-206.
- Bilder, C.R. Loughin, T.M., and Nettleton, D., 2000, "Multiple Marginal Independence with Pick Any/c Variables", *Communication in Statistics: Simulation and Computation*, Vol. 29, No. 4, pp. 1285-1316.

6. Bilder, C.R., 2000, *Testing for Marginal Independence with Pick Any/c Variables*, Dissertation Kansas States University.

7. Bilder, C.R., and Loughin, T.M., 2004, "Testing for Marginal Independence between Two Categorical Variables with Multiple Responses", *Biometrics*, Vol. 60, pp. 241-248.

8. Bilder, C.R., and Loughin, T.M., 2007, "Modeling Association between Two or More Categorical Variables that Allow for Multiple Category Choices", *Communication in Statistics: Theory and Methods*, Vol. 36, pp. 433-451.

8. ภาคผนวก

ขั้นตอนวิธีการ (Algorithm) บางส่วน (จากทั้งหมด 83 หน้า) ที่เป็นการคำนวณจากโปรแกรม Visual Basic 6.0

```

Private Sub cmd55_Click()
txt55.Enabled = False
cmd55.Enabled = False
row.Caption = InputMultiresform.txtsubr.Text
row1.Caption = InputMultiresform.txtsubr1.Text
row2.Caption = InputMultiresform.txtsubr2.Text
row3.Caption = InputMultiresform.txtsubr3.Text
row4.Caption = InputMultiresform.txtsubr4.Text
row5.Caption = InputMultiresform.txtsubr5.Text
col11.Caption = InputMultiresform.txtsubc1.Text
col1.Caption = InputMultiresform.txtsubc1.Text
col2.Caption = InputMultiresform.txtsubc2.Text
col22.Caption = InputMultiresform.txtsubc2.Text
col3.Caption = InputMultiresform.txtsubc3.Text
col33.Caption = InputMultiresform.txtsubc3.Text
col4.Caption = InputMultiresform.txtsubc4.Text
col44.Caption = InputMultiresform.txtsubc4.Text
col5.Caption = InputMultiresform.txtsubc5.Text
col55.Caption = InputMultiresform.txtsubc5.Text
co11.Caption = InputMultiresform.txt11.Text
co12.Caption = InputMultiresform.txt12.Text
co21.Caption = InputMultiresform.txt21.Text
co22.Caption = InputMultiresform.txt22.Text
co13.Caption = InputMultiresform.txt13.Text
co23.Caption = InputMultiresform.txt23.Text
co14.Caption = InputMultiresform.txt14.Text
co24.Caption = InputMultiresform.txt24.Text
co15.Caption = InputMultiresform.txt15.Text
co25.Caption = InputMultiresform.txt25.Text
co31.Caption = InputMultiresform.txt31.Text
co32.Caption = InputMultiresform.txt32.Text
co33.Caption = InputMultiresform.txt33.Text
co34.Caption = InputMultiresform.txt34.Text
co35.Caption = InputMultiresform.txt35.Text
co41.Caption = InputMultiresform.txt41.Text
co42.Caption = InputMultiresform.txt42.Text
co43.Caption = InputMultiresform.txt43.Text
co44.Caption = InputMultiresform.txt44.Text
co45.Caption = InputMultiresform.txt45.Text
co51.Caption = InputMultiresform.txt51.Text
co52.Caption = InputMultiresform.txt52.Text
co53.Caption = InputMultiresform.txt53.Text
co54.Caption = InputMultiresform.txt44.Text
co55.Caption = InputMultiresform.txt55.Text
sumr1.Caption = InputMultiresform.txtsumr1.Text
sumr2.Caption = InputMultiresform.txtsumr2.Text
sumr3.Caption = InputMultiresform.txtsumr3.Text
sumr4.Caption = InputMultiresform.txtsumr4.Text
sumr5.Caption = InputMultiresform.txtsumr5.Text
no11.Caption = CLng(sumr1.Caption) -
CLng(co11.Caption)
no12.Caption = CLng(sumr1.Caption) -
CLng(co12.Caption)
no21.Caption = CLng(sumr2.Caption) -
CLng(co21.Caption)
no22.Caption = CLng(sumr2.Caption) -
CLng(co22.Caption)
no13.Caption = CLng(sumr1.Caption) -
CLng(co13.Caption)
no23.Caption = CLng(sumr2.Caption) -

```

CLng(co23.Caption)	CLng(co45.Caption)
no14.Caption = CLng(sumr1.Caption) -	no51.Caption = CLng(sumr5.Caption) -
CLng(co14.Caption)	CLng(co51.Caption)
no24.Caption = CLng(sumr2.Caption) -	no52.Caption = CLng(sumr5.Caption) -
CLng(co24.Caption)	CLng(co52.Caption)
no15.Caption = CLng(sumr1.Caption) -	no53.Caption = CLng(sumr5.Caption) -
CLng(co15.Caption)	CLng(co53.Caption)
no25.Caption = CLng(sumr2.Caption) -	no54.Caption = CLng(sumr5.Caption) -
CLng(co25.Caption)	CLng(co54.Caption)
no31.Caption = CLng(sumr3.Caption) -	no55.Caption = CLng(sumr5.Caption) -
CLng(co31.Caption)	CLng(co55.Caption)
no32.Caption = CLng(sumr3.Caption) -	sumtotal.Caption = InputMultiresform.sumt.Caption
CLng(co32.Caption)	sumc1.Caption = InputMultiresform.sumc1.Caption
no33.Caption = CLng(sumr3.Caption) -	sumc2.Caption = InputMultiresform.sumc2.Caption
CLng(co33.Caption)	sumc3.Caption = InputMultiresform.sumc3.Caption
no34.Caption = CLng(sumr3.Caption) -	sumc4.Caption = InputMultiresform.sumc4.Caption
CLng(co34.Caption)	sumc5.Caption = InputMultiresform.sumc5.Caption
no35.Caption = CLng(sumr3.Caption) -	sumn1.Caption = CLng(sumtotal.Caption) -
CLng(co35.Caption)	CLng(sumc1.Caption)
no41.Caption = CLng(sumr4.Caption) -	sumn2.Caption = CLng(sumtotal.Caption) -
CLng(co41.Caption)	CLng(sumc2.Caption)
no42.Caption = CLng(sumr4.Caption) -	sumn3.Caption = CLng(sumtotal.Caption) -
CLng(co42.Caption)	CLng(sumc3.Caption)
no43.Caption = CLng(sumr4.Caption) -	sumn4.Caption = CLng(sumtotal.Caption) -
CLng(co43.Caption)	CLng(sumc4.Caption)
no44.Caption = CLng(sumr4.Caption) -	sumn5.Caption = CLng(sumtotal.Caption) -
CLng(co44.Caption)	CLng(sumc5.Caption)
no45.Caption = CLng(sumr4.Caption) -	